

glasilo socialistične zveze delovnega ljudstva

Ob dnevu republike

Petintrideset let je že od takrat, ko so odposlanci vseh narodov Jugoslavije na zgodovinskem zasedanju AVNOJ-a v Jajcu položili temeljni kamen naše socialistične domovine. Ta zgodovinska odločitev je še pomembnejša zato, ker je bila sprejeta sredi vojne, ko so Hitler in njegovi zavezniki še obvladovali velik del Evrope. S postavitvijo temeljev nove države je začela svetovna javnost spoznavati položaj in pomembnost narodno-osvobodilne borbe. Počasi so spoznavali dvolično igrano domobrancev in ustašev ter drugih okupatorjevih pomagačev. Zgodovinski sklepi v Jajcu so narodom Jugoslavije pomagali, da po vojni nismo postali plen velikih sil, ki so v Jugoslaviji kljub njenemu velikemu prispevku v borbi proti okupatorju, videli bolj svoja interesna področja, kot pa suvereno državo. Zaprla so se vrata za vrnitev starega, kapitalističnega sistema predvojne Jugoslavije ter njenih voditeljev, ki so v najhujših dneh ali pobegnili iz države ali pa se udinjali okupatorju.

Nova država delavcev in kmetov pod vodstvom jugoslovanske komunistične partije je začela svojo pot na tleh porušene in izropane domovine. Kar ni uničila vojna vihra, je opravil sovražnik ob umiku. Složnost, delovni elan in odrekanje, so premostili tudi to oviro. Niso nas mogle zaustaviti niti Stalinove grožnje, niti gospodarska blokada. Sedaj po tolikih letih, lahko še bolj jasno vidimo pomembnost takratnih odločitev, ki so bile pogoj za našo samostojnost,

samoupravljanje, naš gospodarski in družbeni razvoj.

Tudi prebivalci te občine smo delili usodo narodov Jugoslavije. Svobodo smo dočakali praktično brez industrije. Številne domačije so bile požgane. S pomočjo pridnih rok so zrastle novi domovi. Pridelovali smo hrano za mesta pripravljali les za rudnike. Hkrati smo gradili tudi prve industrijske obrate, trgovine, zadružne domove. Naš gospodarski in družbeni razvoj zaradi zgodovinske dediščine ni dohajal razvoja širše skupnosti. Ni bilo dovolj delovnih mest, mladi so odhajali v industrijska središča in v tujino. Kasneje, ko je družba začela z različnimi ukrepi vzpodbujati hitrejši razvoj manj razvitih območij, so se postopno začele zmanjševati razlike med razvitimi in nerazvitimi območji. Z odrekanjem občanov in delavcev ter ob pomoči širše skupnosti, smo naredili pomemben korak pri razvoju šolstva, zdravstva, otroškega varstva, zagotovili socialno varnost. Intenzivna prizadevanja za hitrejši gospodarski razvoj pa so in bodo prispevala k ustvarjanju še boljših pogojev življenja v bodoče.

Ob rojstnem dnevu republike lahko torej ugotovimo, da smo tudi mi prispevali svoj kamenček k mozaiku razvojnih dosežkov naše domovine. Kar pa je še pomembnejše, ustvarjamo

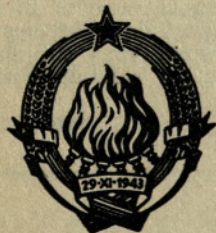

takšne samoupravne odnose, ki vzpodbujajo delavce in občane k še hitrejšemu napredku — ustvarjamo družbo, kjer bo vsak posameznik ustvarjalec lastne in

naše skupne usode in sreče.

Vsem delavcem in občanom čestitamo ob dnevu republike.

DPO

*Vsem delovnim ljudem in občanom
čestitamo za*

29. november - Dan republike

Družbeno politične organizacije in Skupščina občine Šentjur

Uresničevanje družbenega plana občine Šentjur v razdobju 1976-1980

Analiza uresničevanja družbenega plana občine Šentjur pri Celju (analizo je izdelala plansko-analitska služba pri oddelku za gospodarstvo in finance) je nakazala vrsto pozitivnih premikov in dosežkov v prvi polovici časovnega razdobja, za katerega je bil ta plan sprejet. Posebno velja poudariti dosežke pri dograjevanju in nadaljnji demokratizaciji našega družbenopolitičnega sistema, katerega vsebinske opredelitve, naloge in cilji so opredeljeni v novih ustavah SFRJ in SRS, v dokumentih, sprejetih na kongresih Zveze komunistov, Zveze sindikatov, Zveze socialistične mladine idr., v zakonih, statutih in drugih dokumentih, ki so dobivali svojo pravo ustvarjalno vsebino v razpravah v delegatski bazi — v najširšem pomenu — pa tudi v razpravah v najrazličnejših delegatsko oblikovanih organih. Nova vsebina samoupravnega in političnega delovanja omogoča celovito vključevanje delovnih ljudi in občanov v procese odlo-

vprašanje investiranja. Investiranje v proizvodne procese, gospodarske investicije so bile v tem času močno pod načrtovanimi, kar je za nadaljnji družbeno-ekonomski razvoj te družbeno-politične skupnosti še toliko bolj zaskrbljujoče.

Analiza, ki je dokaj skrbno in strokovno pripravljena, je bila dostavljena vsem organizacijam združenega dela, SIS, KS in delegatom zborov občinske skupščine.

Po razpravah v navedenih sredinah, na sejah delegacij in konferenc delegacij, v okviru družbenopolitičnih organizacij ter v izvršnem svetu SO Šentjur so bili oblikovani in na sejah zborov občinske skupščine Šentjur, dne 26. oktobra 1978 sprejeti sklepi in zaključki k uresničevanju družbenega plana občine Šentjur v letih 1979 in 1980. V nadaljevanju bomo zapisali nekatere najpomembnejše vsebinske naloge in usmeritve, sprejete na tej ravni:

1. Celovito moramo pristopiti

Uresničevanje srednjeročnega plana pri Elegantu.

čanja in sprejemanja odločitev o vseh vprašanih, ki so njihovega skupnega družbenega pomena. V globalni oceni uresničevanja osnovnih razvojnih usmeritev v razdobju 1976-1980 so detajlneje obdelani kazalci: družbeni proizvod, industrijska proizvodnja, zaposlenost, produktivnost dela, izvozno-uvozna gibanja, rast osebnih dohodkov ter življenjskega standarda, kakor tudi kazalci pridobivanja in razporejanja celotnega prihodka, akumulacijske sposobnosti in sredstev za reprodukcijo (predvsem razširjenega) družbenega dela. Ob temeljiti proučitvi kazalcev družbenopolitičnega razvoja občine Šentjur v letih 1976-1978 ugotavljamo, da je še vedno premajhna rast družbenega proizvoda nasploh in še posebno po prebivalcu, prenzika rast industrijske proizvodnje in zaposlenosti, dokaj zaskrbljujoče je vprašanje celovitega uvožno-izvoznega gibanja in še posebno

k izdelavi samoupravnih aktov, v vseh sredinah, ki jih terja zakon o ZD, o delovnih razmerjih idr. Vsebinska mora biti odraz potreb sredin, za katere se sprejema.

2. V vseh sredinah ZD, SIS, KS je potrebno izdelati lastno oceno uresničevanja planov za to obdobje, in sicer najkasneje do 20. novembra t.l. je potrebno to oceno dostaviti plansko analitski službi SO, da bo možno izdelati kvaliteten aneks k družbenemu planu občine za leti 1979/1980.

3. Uveljavljanje kvalitetnih dejavnikov razvoja, kar pomeni dvig produktivnosti dela z učinkovitejšo izrabo materialnih in drugih proizvodnih sredstev. Gospodarska aktivnost, izražena z indeksom fizičnega obsega industrijske proizvodnje bi se morala razvijati najmanj v dosedanjih mejah, kajti taka usmeritev lahko zagotavlja načrtovano 11% rast družbenega proizvoda.

4. Na področju investiranja bo potrebno v naslednjih dveh letih vložiti vse napore za uresničitev zastavljenih investicij, pri tem povečati lastno udeležbo in iskati soudeležbo vlagateljev iz regije ali republike. S takim združevanjem dobi investicija svojo dohodkovno povezanost in odvisnost, kriterij učinkovitosti je večji.

5. Na povečanje izvoza kot pomembnega razvojnega dejavnika, kajti z izvozom se ustvarja možnost za večjo gospodarsko aktivnost. V pogojih vezave uvoznih potreb z izvoznimi dosežki (tekstilna industrija) so nujno potrebni stalni naporji za stabilnost na tem področju.

6. Prizadevanja na področju osebne, splošne in skupne porabe morajo biti usmerjena tako, da bo ta poraba rastla nekoliko počasneje od rasti družbenega proizvoda. V vseh organiziranih dejavnostih bo potrebno izvajati vse načrtovane naloge tako, da bo možna kar največja individualna in družbena produktivnost dela.

V skladu s tem pa je težiti za realnim povečevanjem osebnih dohodkov na višini 2 do 3 % letno.

7. Ob dohodkovnih razmerjih delitve sredstev za osebno, splošno in skupno porabo je potrebno kvalitetno načrtovati tudi tisti delež ustvarjenih sredstev, ki se nameni za investicijske naložbe.

8. a) Vse organizacije združenega dela in druge organizirane oblike te skupnosti morajo kvalitetno izdelati programe zaposlovanja in kadrovske izpopolnjevanje delavcev.

Kadrovske programe je treba izdelati za najmanj srednjeročno obdobje, ker le takšen pristop omogoča celoviteje razreševanje kadrovske in s tem tudi štipendijske politike.

8. b) Ažurirati program vračanja delovnih ljudi, začasno zaposlenih na tujem in ga uskladiti s potrebami zaposlovanja v občini v naslednjih letih.

9. Na oblikovanje prostorskega plana v vseh njegovih elementih (družbenoekonomskem, socialnem in prostorskem) tako, da se s pomočjo njegove izdelave zagotavlja nemotena stanovanjska izgradnja, poslovni prostori za obrt, namenska izraba površin itd.

10. Uresničiti zastavljeno in sprejeto politiko na področju

razvoja malega gospodarstva v občini. Težišče razvoja tega gospodarstva mora biti na proizvodni in storitveni dejavnosti. Tu gre tudi za dograjevanje poslovno bančne politike za potrebe malega gospodarstva ter za usklajevanje programov malega gospodarstva z že obstoječimi in načrtovanimi proizvodnimi programi.

11. Sprejetje zakona o sistemu državne uprave, izvršnem svetu in upravnih organih bo terjalo vso politično in strokovno odgovornost skupščine, organov skupščine, združenega dela za realizacijo te vsebine. Nedvomno bo uresničevanje vsebine sistema te organiziranosti temeljiti na tistem delu, ki terja našo organizacijsko in še posebno vsebinsko dodelavo; katere cilje in naloge bomo snovali in izvajali v enotni politični, samoupravni aktivnosti.

12. Pred nami je celovito urejanje področja pravosodnega sistema, ki stopi v veljavo s 1. 1. 1979. leta. Toda za občino Šentjur je predvideno, da začne delovati enota temeljnega sodišča, zemljiške knjige in kataster s 1. 1. 1980. V času leta dni moramo izdelati skupaj z ustreznimi institucijami programsko usmerjenost, zagotoviti ustrezne kadre in prostore ter uskladiti sistem financiranja dejavnosti teh institucij.

13. Do leta 1980 je potrebno izdelati tudi vse akte in potrebne simbole ter organiziranost za ustanovitev in delovanje ter potrditev Šentjurja za mesto. Temu mora slediti predvsem urbanizacija, formiranje potrebnih institucij, organov in drugo.

14. Uresničevanje delegatskega sistema in delegatskih odnosov je ena najpomembnejših nalog. Delegatski sistem v svojem bistvu pomeni največjo demokratizacijo družbenopolitičnega sistema. Za uresničitev temeljnih ciljev delegatstva smo dogovorili mi vsi.

15. Mnogo bolj kot doslej je uveljaviti vlogo in mesto družbenopolitičnih organizacij v vseh sredinah življenja in dela.

Hitrejši bodoči razvoj v novem pomenu bomo dosegali le na osnovi celovite in koordinirane politične aktivnosti in odgovornosti vseh subjektov političnega in samoupravnega odločanja.

Ludvik Mastnak

Dopisujte v naše
glasilo!

Spoznavaj domovino in še bolj jo boš ljubil!

Pri občinski konferenci ZSMS Šentjur že več let aktivno deluje Počitniška zveza, ki je kolektivni član ZSMS. Njeni najpomembnejši cilji in naloge so:

Omogočiti mladini, da na organiziran način čimbolje spozna svojo domovino, njene kulturne, zgodovinske, gospodarske, samoupravne socialistične vrednosti, dogodke iz zgodovine delavskega gibanja in Zveze komunistov Jugoslavije, borbo revolucionarnega mladinskega in študentskega gibanja, narodnoosvobodilne borbe naših narodov, naravne lepote, običaje, folklorno bogastvo itd. Dela na medsebojnih spoznavanjih in zblizevanju mladih iz raz-

Ali poznate planinski dom na Resevni?

ličnih krajev, razvija bratstvo in enotnost narodov in narodnosti Jugoslavije. Organizira letovanja, zimovanja, potovanja, izlete, srečanja, zborovanja, pohode, ekskurzije in druge aktivnosti, ki jih želi mladina.

Glede na obširen program, ki ga ima PZ, želimo, da že danes začnete v družinah, OO ZSMS in šolah razmišljati, za kakšne dejavnosti se boste odločili. Programe in sezname članov za naslednje leto pošljite do 31. decembra 1978 na naslov: Počitniška zveza, izvršni odbor občine Šentjur pri Celju (OK ZSMS). Programe sestavite na osnovi vaših interesov in želja, saj na ta način uresničujete geslo »Spoznavaj domovino in še bolj jo boš ljubil!«

Slakan Marta

Leon Dobrotinšek

V nedeljo, 29. oktobra, je bila na šentjurskem pokopališču žalna svečanost. Šentjurčani so izkazali svojo hvaležnost junaku, borcu in predvojnemu revolucionarju, Leonu Dobrotinšku.

Preteklo je že 36 let, ko je Leon Dobrotinšek 4. maja 1942 pred očmi gestapa skočil v Voglajno in tako šel prostovoljno v smrt.

Komisija za spomeniško varstvo in obujanje tradicij NOB pri občinskem odboru ZB NOV Šentjur je organizirala prekop posmrtnih ostankov Leona Dobrotinška v novo grobišče, kjer sta v bližini grobova koroškega borca v letih 1918-19 Franca Mal-

gaja ter skladateljev Ipavcev.

Na svečanosti je bila velika množica zavednih šentjurčanov, med gosti pa je bil tudi narodni heroj, general Peter Stante-Skala, ki je Dobrotinška osebno dobro poznal.

Tukajšnja ZB NOV je dala tudi pobudo, da bi uvedli plaketo in priznanje Leona Dobrotinška za tiste občane in ustanove, ki so zaslužni pri poglobljanju našega samoupravnega sistema in

pri utrjevanju in razvijanju revolucionarnih tradicij NOB.

Ta priznanja bi se podeljevala enkrat v letu.

Spomini na partizanska leta spremljajo vse tiste, ki so jih doživeli z ljubeznijo in žrtvami, z radostjo in trpljenjem. Porajajo se vedno znova ter potrjujejo zavest, kako nesebičen je bil naš človek, kako strašna je bila groza pod nasiljem in kako visoka je bila cena naše svobode. V vojni so se tkale vezi med ljudmi, ki so ljubili svojo zemljo, ki so vse žrtvovali za rešitev človeka socialnih in nacionalnih okov.

Bakla ljubezni do trpinčene, razkosane in ponižane domovine je krvavo zažarela tudi v našem lepem Šentjurju in po vsej njegovi okolici. Upor, ki so ga zanetili prvi borci in aktivisti, je tlel dalje. Nobeno nasilje ga ni moglo ustaviti.

Na Resevni so se zbirali borci prve celjske čete, z njimi se je povezal šentjurski revolucionar Leon Dobrotinšek. Prekaljen v borbi proti socialnim krivicam v predaprilski Jugoslaviji je razumel čas, ko se je kovala nacionalna in socialna svoboda.

Leon Dobrotinšek se je kot mlad ključavničar zaposlil v predaprilski Jugoslaviji v znani Westnovi tovarni v Celju. Sodelavci so kmalu vzljubili mimenga sposobnega delavca, ki je razumel težke probleme drugih, se vključil v napredno gibanje ter se v stavekah boril za pravice svojih tovarišev.

Zaradi naprednega mišljenja so Leona odpustili in ga niso več hoteli sprejeti na delo.

Po kapitulaciji predaprilske Jugoslavije je Leon zbral precej orožja in municije ter nekaj šotorskih kril. Kot pripoveduje tov. Stante-Skala, so se Leon, njegov brat Tone ter njuna mati Francka že takoj v začetku vključili v organizacijo Osvobodilne fronte. Dobrotinškov dom so obiskovali prvi aktivisti OF in člani KP. Tovariš Skala pravi, da je bil pomembna postojanka, za borce prve celjske čete pa dragocena javka.

Ko je bil tovariš Skala leta 1941 ranjen, se je zdravil pri Dobrotinškovih. Sem sta zahajala že l. 1939 Slavko Slander in Dušan Kraigher. Leta 1940 so od Boršičevih v Vrbnem preselili pokrajinsko tehniko za Stajersko k Leonu Dobrotinšku. Leta 1942 so se v zgodnji pomladi oglasili pri njem člani pokrajinskega komiteja in dobili potrebne informacije. Leon jih je usmeril na Rifnik k Žveglerjevim, od tam pa se je pokrajinski komite KPS preselil v bližino Planine k Dobrškovim.

Tudi Leonova mati je bila, kot pripoveduje tov. Skala, ne-

navadno politično razgledana. Kljub trdemu garanju na zemlji je v nočeh brez spanja veliko brala. Zanimalo jo je predvsem deavsko vprašanje. Krivica, ki so jo pri Westnu prizadeli njenemu sinu, jo je žgala kot odprta rana.

Tako je mati podpirala sina pri njegovem ilegalnem delu.

Leto 1942 je bilo najbolj krvavo. Nasilni tujec je teptal našo zemljo in življenje na njej. Včasih se je zdelo, kot da je vse izumrlo v dušeci sivini. Po cestah je korakala smrt v sivi čeladi. Mnogi ljudje so se skrbno zapirali v svojih domovih, le najbolj zavedni in pogumni so se pripravljali na oborožen spopad.

Narava je posipala našo dolino s tisoči belih cvetov, po Resevni pa je še rdel sij krvavo rdečega vresja. Nad Dobrotinškovo hišo je grozeči oblak razgrnil svoj črni plašč.

Pred hišo se je 4. 5. 1942 ustavil črn avtomobil, v trenutku je bil dom obkoljen, vsak umik je bil nemogoč. Tako so Leona aretirali. Mati in sin sta se s pogledom poslednjič objela, še zadnjič sta si nemo obljubila: »Ničesar ne bova priznala in nikogar izdala!« Svojo obljubo sta častno izpolnila. Leon Dobrotinšek je z izgovorom, da bo pokazal, kje ima skrito orožje, dosegel, da so ga odvlekli k Voglajni. Tu je mrzlično iskal najglobljo kotanjo in se bliskovito pognal vanjo.

Rezki rafali so zasekali v tišino tistega majskega dne, Leona niso več videli. Umrl je kot junak. Svoje matere ni razočaral pa tudi ne mnogih šentjurčanov, ki so mu tako neomajano zaupali.

Ob Leonovi smrti je mati za hip onemela, bolečina se ji je zarezala v srce. Pozneje pa se je umirila ob zavesti, da je njen sin umrl kot junak.

Tudi sama ni pri mučnih zasliševanjih nikogar izdala. Iz celjskega »starega piskra« so jo odgnali v Auschwitz, kjer je zaradi nečloveškega trpljenja podlegla v novembru 1942.

Celotni program žalne svečanosti je bil zelo pester in skrbno izbran. Izvajali so ga pevski zbor Skladateljev Ipavcev, recitacijska skupina osnovne šole Šentjur in šentjurska godba na pihala.

V uvodu pa je predstavnik predsedstva občinskega odbora ZB NOV Šentjur orisal lik Leona Dobrotinška in njegove matere.

S to svečanostjo smo se šentjurčani s plemenito mislijo spomnili svojega junaka Leona Dobrotinška, njegove pogumne matere in vseh padlih za svobodo.

Dragica Rauter

Iz štaba TO

Usposabljanje delovnih ljudi in občanov

V zakonu o ljudski obrambi je predpisano med drugim, da se delovni ljudje in občani organizirajo tako, da si zagotovijo najboljše možnosti za izvrševanje svojih pravic in dolžnosti na področju ljudske obrambe.

V tej številki je samo nekaj vrstic o tem, kako delovni ljudje

in občani izvršujejo naslednje pravice in dolžnosti:

1. Vojaško dolžnost — v Jugoslovanski ljudski armadi, teritorialni obrambi, milici in enotah za vojne zveze družbenopolitičnih skupnosti, med vojno pa tudi posamično, če se ne morejo pridružiti enotam in zavodom oboroženih sil;

2. Delovno dolžnost — v temeljnih in drugih organizacijah združenega dela, krajevnih skupnostih, samoupravnih interesnih skupnostih ter drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih, organih družbenopolitičnih skupnosti in v družbenopolitičnih ter družbenih organizacijah in v oboroženih silah;

3. Dolžnost služiti v civilni zaščiti — v štabih in enotah civilne zaščite ter z izvajanjem samozaščite in ukrepov civilne zaščite;

4. Dolžnost služiti v službi za opazovanje, javljanje, obveščanje in alarmiranje — v centrih za obveščanje in alarmiranje ter v drugih enotah te službe;

5. Dolžnost usposabljanja in pouka za obrambo in zaščito — med šolanjem, med vojaško službo, v civilni zaščiti, v službi za opazovanje, javljanje, obveščanje in alarmiranje, pri pouku prebivalstva, kakor tudi v temeljnih in drugih organizacijah združenega dela, krajevnih skupnostih, samoupravnih interesnih skupnostih ter drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih, organih družbenopolitičnih skupnostih, skupnosti v družbenopolitičnih ter družbenih organizacijah pri usposabljanju za svoje delo v vojni in drugih izrednih razmerah;

6. Materialno dolžnost — z dajanjem predpisanih materialnih sredstev oboroženim silam, civilni zaščiti, službi za opazovanje, javljanje, obveščanje in alarmiranje ter organom družbenopolitičnih skupnosti in organizacijam, ki so posebnega pomena za ljudsko obrambo;

7. Dolžnost zagotavljanja varnosti ljudske obrambe — z družbeno samozaščito in z izvajanjem ukrepov za varnost in zavarovanje zaupnih podatkov ljudske obrambe, ki so določeni z zakonom in drugimi predpisi.

(2) Naloge splošnega ljudskega odpora opravljajo in se štejejo za pripadnike oboroženih sil v vojni tudi vsi delovni ljudje in občani, kiso vključeni v izvrševanje nalog narodne zaščite in v druge oblike družbene samozaščite, kakor tudi vsi občani, ki z orožjem ali kako drugače sodelujejo pri odporu napadalcev.

(3) Posamezne pravice in dolžnosti iz prvega odstavka tega člena se medsebojno ne izključujejo, izvršujejo pa se v skladu z zveznim in s tem zakonom.

(4) Poškodba ali bolezen, ki nastane pri izvrševanju pravic in dolžnosti iz prvega odstavka tega člena, se šteje za poškodbo na delu. Za poškodbo pri delu se šteje tudi poškodba, nastala na poti pri odhodu z doma ali z delovnega mesta na zbirališče oziroma pri vrnitvi po opravljeni dolžnosti.

(1) Obveznik civilne zaščite, obveznik službe za opazovanje, javljanje, obveščanje in alarmiranje ter obveznik delovne dolžnosti se mora na vpoklic pristojnega organa zglasiti pri določenem organu oziroma organizaciji v kraju in ob času, ki sta navedena v posamičnem ali splošnem pozivu. S seboj mora prinesiti stvari in listine, ki so določene v pozivu.

(2) Če se vpoklicani ne odzove pozivu in ne opraviči svojega izostanka, njegova navzočnost pa je nujna, lahko organ, ki ga je vpoklical, izda nalog, da ga privede uradna oseba. Ta nalog izvrši pooblaščen organ za notranje zadeve.

Delovni ljudje in občani uresničujejo v krajevni skupnosti in njenih organih ter organizacijah na njenem območju zlasti naslednje pravice in dolžnosti s področja ljudske obrambe:

1. Skrbijo za idejnopolitično in obrambno vzgojo ter pripravljenost občanov;

2. Določajo obrambni načrt krajevne skupnosti in ga usklajujejo z obrambnim načrtom občine;

3. Oblikujejo, oborožujejo, opremljajo in strokovno usposabljujejo enote teritorialne obrambe in izvajajo druge priprave za vodenje oboroženega boja;

4. Sodelujejo pri načrtovanju in pripravljanju ukrepov za pripravljenost;

5. Organizirajo in pripravljajo štabe in enote civilne zaščite ter skrbijo za priprave in za izvajanje ukrepov samozaščite ob vojnih akcijah, ob naravnih in drugih hudih nesrečah ter v drugih izrednih razmerah;

6. Organizirajo zbiranje podatkov, ki so pomembni za ljudsko obrambo in varnost, ter skrbijo, da se takoj sporočijo centru za obveščanje in alarmiranje;

7. Po svojih načrtih in možnostih pripravljajo materialno osnovo za preskrbo prebivalstva, enot oboroženih sil in drugih struktur ljud-

ske obrambe v vojni;

8. Sodelujejo pri pripravah za obdelovanje kmetijskih površin in pri vzdrževanju naravnih in drugih virov vode;

9. Pripravljajo in skrbijo za nastanitev enot oboroženih sil, umaknjenih obratov temeljnih in drugih organizacij združenega dela, umaknjenih šol in drugih vzgojnovarstvenih zavodov, zdravstvenih postaj in bolnišnic ter z ogroženih območij evakuiranih prebivalcev in beguncev;

10. Organizirajo informativno — propagandno delo in obveščanje prebivalstva;

11. Izvajajo varstvene in zaščitne ukrepe pri pripravah ljudske obrambe in pri izvrševanju nalog splošnega ljudskega odpora;

12. Organizirajo in izvajajo druge naloge v pripravah krajevne skupnosti na splošni ljudski odpor.

(2) Ob neposredni vojni nevarnosti delovni ljudje in občani v krajevni skupnosti in njenih organih in organizacijah opravljajo ukrepe za pripravljenost, v vojni pa organizirajo in vodijo splošni ljudski odpor in skrbijo, da se v oborožen boj in druge oblike odpora ter v izvajanje drugih nalog splošne ljudske obrambe vključijo vse zmogljivosti krajevne skupnosti.

STAB TO

Potujte in opazujte

Ljudje si želimo izletov, pa naj bo to v dežju, soncu, peš ali z avtomobilom. Skrivne točke, kamor se začasno naselimo, najraje poiščemo sami in želimo, da nas nihče ne bi odkril.

Večina vas želi potovati v ožjem družinskem krogu, mlajši pa v dvoje. Nič vas ne bom motil pri opazovanju čudovite jesenske narave, samo občudujte in vozite se z mano v Loko pri Žusmu.

Prevozili smo asfaltni del do Slivnice. Potovanje smo nadaljevali po cesti, ki je lansko leto dobila asfaltno prevleko do Grobelc. Prva zanimivost je jezero, ki je polno rib in je v poletnem času mudilo prijetno rekreacijo. Takoj preko mosta se konča naš lepi del poti. Avtomobil je začel jecljati. Vsak predmet v njem je začel prepevati svojo melodijo in nastal je hrup, da smo morali po nekaj kilometrih ustaviti. Stopimo iz avtomobila in pregledamo kolesa, če ni katero prazno. K sreči je bilo z avtom vse v

Loka pri Žusmu urejena po potresu.

redu, le prednji dve kolesi sta se mi zdeli precej manjši. Ugotovim, da sem ustavil prav v jami na cesti. Pogledam naprej in vidim več jam skupaj. Takšna pot je bila še naprej. Kljub temu smo pripotovali v prijazen kraj z vrsto novih hišic, z novo šolo in trgovino, skratka v kraj, ki se hitro razvija. Vsi smo začeli razmišljati in ugotovili smo, da vsega tega hrupa skoraj ne bi bilo treba, kajti ob cesti, ki še nima katranske prevleke, leži dvainsedemdeset kupov gramoza. Verjetno ne boste verjeli, pa je res. Nekateri kupi so že skriti pod širokimi listi lapuha in vodenike. Za vsak kup je bil potreben prevoz s kamioni. Koliko denarja leži ob cesti, samo lopate je treba nabaviti! Ljudje se bodo pogovorili, kdo bo prijel za ročaj.

Franc Škoberne

Mladi z Resevne

Ta osnovna organizacija je bila ustanovljena že leta 1974. Njena uspešna aktivnost se je vse skozi odražala v različnih akcijah. Že vsa leta pa se srečujejo z enim problemom. Nima

Delovni ljudje in občani s tega področja vedo, da delamo. Vendar pa se zaradi prostorskih težav sestajamo v Sentjurju (tudi v kavarni) ali v planinski koči na Resevni.

Ena izmed akcij mladih

mo prostora! Če bi ga našli, bi ga uredili s prostovoljnim delom. Mladi vemo za primeren prostor, vendar ga ne dobimo, ker je hiša potrebna obnove. Kljub tarnanju na vseh sejah KS Sentjur — okolica, te težave še nismo uspeli rešiti. Zato nekateri mladinci izgubljajo voljo do dela, ki si ga sicer želijo.

Predstavnike DPO v KS Sentjur — okolica in samoupravne organe prosimo, da nam pomagajo rešiti naš problem. Mi pa se bomo potrudili, da bomo še naprej aktivni na vseh področjih.

Že vnaprej hvala tistim, ki boste prisluhnilli našim težavam.

Anton Selič

Kozarica teče krvava

Nikoli se nisem vprašal, od kod prihaja smrad, ko sem peš ali s kolesom prečkal Kozarico. Včasih sem na mostu celo obstal in gledal ribe, ki so slastno požirale mrčes, katerega v spodnjem toku Kozarice ni malo. Kozarica priteče iz Jakoba mimo šentjurske klavnice in se pri Celestinu izliva v Voglajno. Del spodnjega toka pa že preide v novo naselje, kjer se morajo boriti s smradom in z

nadležnim mrčesom. Vsemu temu bi se lahko izognili na preprost način. Klavnica ne bi smela zlivati odvečne krvi v Kozarico, kajti s krvjo pridejo v vodo še razni drugi deli, ki v malo večjem naliivu plavajo pod vodo. Ko pa se voda umiri, ti deli obtičijo na vejah in se začno razkrajati.

Vsi skupaj si moramo prizadevati, da ohranimo zdravo in čisto okolje.

Humane akcije na Planini

Večkrat sem v zadregi ko srečam človeka, kateremu bi rad zastavil vprašanje, ki se nanaša na njegovo delo. Zadrega pride sama od sebe, ker ljudje različno reagirajo, če si malo vsiljiv. Mnogi pravijo, da jim ni treba govoriti, saj se tisto, kar bi povedali z besedami, lahko vidi in napiše iz njihovega dela. Za odgovore na moja vprašanja sem zaprosil tovariša Silva Levca — predsednika občinske krvodajalske komisije, ki je rad odgovarjal in mi s tem olajšal

delo. Na kratko je orisal pot, kako je krvodajalstvo na Planini dobilo sedanjo obliko. Seveda ni mogel naštetati vsega, kar so storili, kajti akcij na tem področju je toliko, da bi lahko napisali roman.

Začetek organizacije Rdečega križa sega v leto 1944. Predsednik organizacije RK je bil odvetnik Vimpolšek, tajniška dela je opravljala Otilija Rauter, blagajno pa je vodila Pepca Levec. Mladinci oziroma pionirji so bili zadolženi, da zbirajo hrano ter odeje za bolnico, za ostale potrebe, pa tudi denar.

S krvodajalstvom so začeli takoj po vojni, zbrana kri pa se je takrat še plačevala. Po seminarju v Trbovljah, leta 1950, pa so krvodajalske akcije prešle v humano dejavnost. Vse akcije so bile vedno odlično obiskane. Prve značke za krvodajalce so začeli podeljevati leta 1960. Za zlato značko je bilo treba darovati kri desetkrat, za srebrno petkrat in za bronasto trikrat. Na Planini je bilo leta 1967 registriranih 856 krvodajalcev. Ni bil redek primer, da so v eni krvodajalski akciji odvzeli kri več sto krvodajalcem.

Krvodajalske akcije so se redno odvijale, razen v letu 1972 in 1973, ko je bila epidemija zlatenice. Akcija je bila organizi-

rana tudi med vajo »Planina 77«. Takrat so prišli krvodajalci iz KS Kalobje, Dobje in Planina. Bilo je 80 odvzemov krvi, in s tem je akcija odlično uspela. Tudi to leto pripravljajo odvzem krvi, in sicer v mesecu novembru ali decembru in prepričani so, da se jo bo udeležilo veliko krajanov.

Krvodajalska komisija pa ne pozabi na svoje člane, saj jim vsako leto priredi izlet v zgodovinske kraje. Navezali so tesne stike s krvodajalci iz tovarne zdravil Krka v Novem mestu in z novomeško garnizijo. V tem letu so izmenjali tudi obiske.

Želja krvodajalske komisije je, da poveča članstvo. Želijo še naprej pristno sodelovanje z vsemi družbenopolitičnimi organizacijami v občini in tesno sodelovanje z zdravstveno postajo, katero prizadevno vodi dr. Smid, ki je hkrati tudi predsednik krajevne krvodajalske komisije. Upajo, da bo sodelovanje z ostalimi krvodajalskimi komisijami dobilo takšno razsežnost da bo seglo tudi preko Sotle.

Franc Škoberne

Javna razprava o RTV programu

Pred kratkim je bila seja tiskovnega sveta pri RK SZDL v Ljubljani. Na tej seji so bili prisotni predsedniki svetov za informiranje pri občinskih konferencah SZDL. Glavni namen posveta je bil dogovor o javni razpravi o predlogu programa radia in televizije. V naši občini bo organizirana razprava v mesecu novembru (druga polovica) in bo zajemala dve TOZD in eno KS. Takšen je bil tudi predlog tiskovnega sveta. Na sami seji pa so predstavniki RTV opozorili, da je treba ob oblikovanju predlogov za izboljšanje programa imeti vselej pred očmi finančno zmožnost RTV, da bi se ti predlogi lahko uresničili. Sam predlog programa pa zajema kvalitetne spremembe zlasti pa povečanje lastne produkcije pri televiziji in časovno razširitev radijskih programov. Hkrati s programom bo v javni razpravi tudi predlog višje naročnine (150 dinarjev), s katero bi bilo mogoče program v zastavljenem obsegu tudi izvesti oziroma realizirati.

Povemo naj še to, da mora biti javna razprava zaključena najkasneje do 15. decembra. O novostih, ki jih bo prinesla javna razprava vas bomo obveščali sproti.

Drago Slakan

Program centra za izobraževanje odraslih

Letošnji program izobraževanja se razlikuje od lanskega v tem, ker bo bolj konkreten, saj so izkušnje pokazale za katere oblike izobraževanja je največje zanimanje.

Izobraževanje je pomembno področje v naši samoupravni družbi. Ker prehajamo v tem času v drugo etapo delegatskega sistema, ker imamo na tem področju že izkušnje in vemo tudi za slabe strani oziroma poznamo najpogostejše napake v delegatskem sistemu, je prav, da tej temi polagamo največjo pozornost in skušamo slabe strani popraviti.

Poudarek bomo dali izobraževanju delegatov v našem delegatskem sistemu. Program bomo sestavili tako, da bo sleherni delegat, kaor tudi vsi ostali, ki so povezani v katerikoli DPO našli nekaj zanimivega zase.

Z enako mero odgovornosti pa smo se lotili tudi drugih izobraževalnih oblik: razni tečajji, večerna osnovna šola in drugi strokovni tečajji.

Vse zadane naloge pa bomo lahko realizirali ob sodelovanju vseh odgovornih ljudi, bodisi v DPO, delovnih sredinah in krajevnih skupnostih.

Zavedati se moramo, da izobrazba, ki smo jo pridobili z rednim šolanjem, ne zadošča in da se zaradi tega moramo izobraževati vse življenje. Le tak človek lahko z lahkoto dela v našem razgibanem socialističnem samoupravnem sistemu.

IZOBRAŽEVANJE DELEGATOV

Izobraževanje delegatov bo potekalo v vseh DO in KS, čas in datum seminarjev bo določen naknadno.

Teme, ki jih bodo obravnavali, bodo naslednje:

- smeri razvoja političnega sistema socialističnega samoupravljanja
- delovanje delegatskega in skupščinskega sistema družbeno političnih skupnosti
- zakon o združenem delu in bistvene naloge pri njegovem uresničevanju
- krajevna skupnost in občina
- samoupravne interesne skupnosti
- metode samoupravnega delegatskega in političnega samoupravljanja
- družbeno ekonomski razvoj in ekonomska politika.

To bo prva faza izobraževanja, v kateri bodo zajeti vsi delegati. Posebej pa bomo izbrali teme za izobraževanje vodij delegacij. Če bodo dopuščala sredstva SZDL, ki so namenjena za izobraževanje, bomo poskušali realizirati šolo delegatov.

Program za to obliko bo potekal v strnjani obliki, obsegal bo 60 ur. Predavanja naj bi bila 3-krat tedensko.

Program šole za delegate

1. dan, tema:

- Nekatere osnove samoupravnih socialističnih odnosov obdobja v razvoju samoupravljanja v Jugoslaviji
- obdobje državnega socializma
- obdobje posrednega odločanja — samoupravljanja
- nekatere antisamoupravne težnje
- obdobje neposrednega samoupravljanja

2. dan, tema:

- Položaj človeka v združenem delu
- Osnovne ekonomske kategorije
- gospodarske in družbene dejavnosti
- gospodarjenje
- delitev dela v proizvodnem procesu
- načela dobrega gospodarjenja

3. dan, tema:

- Dohodkovni odnosi v zakonu o združenem delu
- dohodek kot družbeno ekonomska kategorija
- oblike in pridobivanje dohodka
- prodaja izdelkov in storitev
- udeležba v skupno doseženem dohodku na podlagi združenega dela in sredstev
- svobodna menjava dela
- prejemki kot kompenzacija, regresije, premije, dotacije

4. dan, tema:

- Aktualna vprašanja gospodarskega razvoja v občini Sentjur pri Celju.

5. dan, tema:

- Delegatska razmerja v organizaciji ZD
- samoupravna delovna skupina — osnova delegatskih razmerij v ZD
- delegatska razmerja v DO, ki imajo v svoji sestavi TOZD ter v sestavljeni DO
- odgovornosti, pravice in obveznosti delegatov v vseh oblikah združevanja dela in sredstev

6. dan, tema:

- Samoupravna delavska kontrola in uresničevanje delegatskih razmerij
- Družbeno politične organizacije delegatskega razmerja (ZK, SZDL, ZSS, ZSMS).

7. dan, tema:

- Informiranje, temelj samoupravnega odločanja
- ustavna in družbenopolitična izhodišča o informiranju
- kaj je informiranje, način informiranja
- nekateri modeli komuniciranja oziroma informiranja

8. dan, tema:

- Bistvo družbenega dogovarjanja in samoupravnega sporazumevanja.

9. dan, tema:

- Družbena samozaščita in SLO, temelj naše obrambe.

10. dan, tema:

- Smeri razvoja političnega sistema socialističnega samoupravljanja
- pomen in označitev študije
- pogloblja te knjige se predelajo v celoti

Seminar za predsednike skupščin in svetov KS v celni občini.

Program seminarja:

- Delovanje skupščinskega sistema v občini in KS ter povezava
- Delo predsednikov svetov KS in sodelovanje s skupščino občine in IS
- Program razvoja KS — uresničevanje teh.

Seminar za predsednike krajevnih organizacij SZDL

Teme se določijo naknadno — po potrebi!

Seminar za predsednike in člane poravnalnih svetov po KS

Seminar bo organiziran v sodelovanju sodišča iz Celja. Teze razgovora bodo določene naknadno.

Seminar za nerazporejeno prebivalstvo

Tudi na področju splošnega ljudskega odpora bo izobraževanje potekalo po KS. V to izobraževanje bo zajeto vse nerazporejeno prebivalstvo po zakonu o ljudski obrambi.

Teme:

- Reševanje prebivalstva in materialnih dobrin v vojni in ob hudih nesrečah
- Potresi in samozaščita
- Prikaz nekaterih filmov z vojno tematiko
- Predavanja bodo v vsaki krajevni skupnosti v jesenskem in zimskem času. Razpored predavanj bo poslan v vsako krajevno skupnost.

Izobraževanje v sindikatih

Seminar za poverjenike in člane IO osnovnih organizacij

Teme:

- Vloga in naloge subjektivnih sil pri nadaljni graditvi političnega sistema — posebej vloga sindikatov
- Sindikati po zakonu OZD (pregled vseh pristojnosti, način, metode in oblike izvajanja ter uresničevanja pristojnosti, opredeliti konkretne primere in posameznih določil
- Vsebinske priprave na 9. kongres ZSS
- Sindikati po kongresih

Seminar za predsednike delavskih svetov in delovnih skupnosti

Teme:

- Vloga delavskih svetov po zakonu o ZD
- Priprava sestankov, dnevnih redov in vodenje seje

Seminar za člane samoupravne delavske kontrole

Teme:

- Samoupravna delavska kontrola danes
- Organiziranost in pristojnosti
- Področja dela in sodelovanje z ostalimi organizacijami v DO

Seminar za predsednike in sekretarje OOS

Program bo sateljen naknadno po trenutno aktualnih temah.

Seminar za delegate skupščin KS iz delovnih organizacij

Program enak kot za delegate!

Program izobraževanja pri OK ZKS Sentjur

Izobraževanje komunistov bo potekalo po že obstoječem programu, ki ga je posredoval CK ZKS iz Ljubljane. Seminarji bodo obširnejši in bodo več dnevni, tako da bo seminar trajal več dni po 5 oziroma 6 ur.

Seminar za novospriete člane v Zvezo komunistov

Program obsega sedem tematskih področij. Potek in izvajanje programa bo postopno. Seminar traja 15 ur. Program bomo prilagodili potrebam naše občine. Program je naslednji:

- I. Temeljna obdobja in značilnosti boja za socializem do II. svetovne vojne.
- II. Narodnoosvobodilni boj in socialistična revolucija v Jugoslaviji 1941-1945 — vloga KPJ med NOB, posebej vodilna vloga KPS v okviru OF
- idejnopolične in organizacijske priprave na NOB
- rušenje kapitalističnih odnosov in oblasti, graditev novih odnosov in države na načelih socialne enakopravnosti
- temeljne izkušnje naše socialistične revolucije.
- III. Mednarodni položaj in zunanja politika SFRJ
- aktivna miroljubna kooptacija kot strategija vodenja zunanje politike neuvrščenosti
- jugoslovanskih prispevek politiki neuvrščenosti, najširši okvir razrednega boja svetovne razsežnosti
- IV. Idejnopolična ocena razmer v občini in aktualne naloge komunistov v občini.

Seminarji za aktivne delavce članov ZK po strukturi poklicev (prosveta, iz neposredne proizvodnje).

Programi bodo prilagojeni knjižici, ki nam jo je poslala politična šola CK ZKS Ljubljana (idejnopolično usposabljanje v Zvezi komunistov Slovenije).

Poseben poudarek bomo posvetili idejnopoličnemu delu in izobraževanju prosvetnih delavcev. Za to strukturo bomo organizirali več seminarjev, na katerih bomo obravnavali aktualno problematiko. Programe bomo izdelali naknadno sproti za vsak seminar

Program izobraževanja pri Občinski konferenci ZSMS Sentjur

Mladi v občini Sentjur se bodo vključili v izobraževanje drugih DPO in osta-

lih nosilcev izobraževanja, poleg tega pa bo tudi več seminarjev in drugih izobraževalnih oblik v lastni režiji.

Koncem meseca novembra bo dvodnevni seminar za predsednike in sekretarje OO ZSMS ter člane predsedstva OK ZSMS.

Poudarek na temah o delovanju novo organizirane krajevne skupnosti in v drugi skupini o uresničevanju zakona o združenem delu. Poleg tega pa še gospodarsko situacijo v občini in smernice za nadaljni razvoj, delegatski sistem, naloge mladine po X. kongresu ZSMS, itd.

V prvih mesecih prihodnjega leta bo enodnevni seminar za predsedstva področnih konferenc. Teme bodo izbrane različno po področjih, za katere so konference ustanovljene.

Seminar za kandidate ZK

Organizirali bomo tudi več seminarjev za kandidate za sprejem v članstvo ZK. Izobraževanje bo potekalo po programu, ki je predpisan od CK ZKS in bo v popoldanskem času. V to izobraževanje bodo zajeti kandidati, katere bodo predlagale vse OO ZK v občini. Začetek seminarjev bo ob 15. uri in bodo potekali v domu DPO Sentjur. Podrobnejša navodila bodo posredovana naknadno.

Organizirali bomo:

- tečaj šivanja in vezenja
- krojenje — osnove krojenja
- vrezovanje — šivanje
- izdelava obveznega izdelka.

Vezenje: tečaj bo v primeru, če bo dovolj zainteresiranih obiskovalc.

Tečaj kuhanja

- osnove kuharstva
- blagoznanstvo, zdrava prehrana
- priprava in kuhanje najrazličnejših jedi
- serviranje jedi in priprava pogrinjkov.

Tečaj bo trajal 80 ur. Prijave sprejema po pošti ali telefonu 741-096 ali na naslov Center za izobraževanje odraslih Sentjur. Lahko pa zberete prijave v krajevni skupnosti in jih skupno s seznamom pošljete na navedeni naslov.

STROKOVNO IZOBRAŽEVANJE

Strokovno izobraževanje bo organizirano po potrebi delovnih organizacij.

V mislih imamo izobraževanje tistih delavcev, ki pridejo v delovno organizacijo brez ustrezne izobrazbe.

- Za te delavce bomo organizirali tečaje za priučiitev na delovno mesto
- strojnega ključničarja
- varilca
- drugi profili

Tečajji bodo samo v primeru, če bo prijavljenih vsaj 15 slušateljev.

Tečaj za vratarje in čuvaje

Tečaj bo organiziran če bo prijavljenih najmanj 10 slušateljev. Delovne organizacije Alpos, Bohor, Tolo in Elegant

naj zagotovijo udeležbo, saj imajo edine v občini zaposlene te profile delavcev.

Seminar o vodenju poslovnih knjig

Seminar je namenjen zasebnim obrtnikom in vsem tistim, ki morajo na podlagi zakona voditi poslovne knjige.

Program:

- dvostavno knjigovodstvo
- zakonski predpisi
- predpisi o prispevkih in davkih, ki jih plačujejo občani.

Seminar obsega 20 izobraževalnih ur.

Tečaj higijenskega minimuma

Program seminarja je predpisan po zakonu

- sanitarni predpisi
- mikrobiologija
- nalezljive bolezni
- higiena prostorov in osebja
- tema, ki je specifična za vsak posamezni profil delavca
- opravljanje preizkusa znanja.

Tečaj za skladiščnike

Tečaj je namenjen skladiščnikom, po možnosti skladiščnikom in pomožnim delavcem v skladiščni službi.

Program obsega:

- organizacija delovne organizacije
- stabilno in mobilno opremo skladišč
- ekonomiko skladiščnega poslovanja
- polimizacijo
- pakiranje in embalaža
- materialno poslovanje skladiščne službe
- blagovni promet
- kvaliteta in kvantiteta kontrole
- skladiščna dokumentacija, sistem šifriranja in obdelave
- inventura
- varstvo pri delu v skladiščih

Tečaj varstva pri delu

Na osnovi zakonskih predpisov o varstvu pri delu bomo organizirali posamezne izobraževalne oblike za tiste delavce v delovnih organizacijah in v obrtni dejavnosti, ki morajo biti seznanjeni s predpisi s tega področja:

- Za vodilne in vodstvene kadre
- zakonske predpise in organizacijo varstva
- tehnični del varstva preizkus znanja

Po želji delovnih organizacij lahko pripravimo k temu programu še dodatne teme glede na posebnosti posameznih delovnih organizacij (zaščita pred požarom, kazenska odgovornost, medsebojni odnosi, itd.).

b) Za delavce v proizvodnji industrijske in obrtne dejavnosti

- Program obsega:
- osnove zakonskih predpisov
- tehnično in zdravstveno varstvo
- varno delo na delovnih strojih in napravah
- preizkus znanja
- Program obsega 20 izobraževalnih ur.

Tone Zupanc

Kaj naj bi vedel nabornik-obveznik

Nabornik-obveznik oziroma njihovi svojci se često znajdejo v zagati, ko gre za vprašanja njihovih pravic in dolžnosti glede služenja JLA. Ker pa želimo, da bi bili občani tudi s tega področja čim bolj seznanjeni, objavljamo povzetek najvažnejših določb iz Zakona o vojaški obveznosti.

Slavo je pa res nekaj težkega

Nekatere usmeritve delovanja izvršnega sveta

Osnovna izhodišča delovanja izvršnega sveta so osredotočena predvsem v tista problemska področja, ki so temeljnega pomena za pospeševanje nadaljnega razvoja te družbeno politične skupnosti in njihovih sestavnih delov. Prizadevanje za nadaljnji razvoj gospodarstva, družbenih dejavnosti, krajevnih skupnosti in tempo realizacije teh nalog bo nedvomno pogojen od materialne osnove, ki jo ima naša družbeno politična skupnost na eni strani, na drugi pa od volje in pripravljenosti delovnih ljudi in občanov za realizacijo mnogih politično dogovorjenih aktivnosti, ki jih bomo programsko zastavili v naslednjem obdobju. Naši programski cilji in planski dokumenti bodo v mnogočem presegali materialno ekonomsko sposobnost združenega dela, sredstev družbene reprodukcije za investicijske naložbe, ki bi jih morali zastaviti, mnogo pa tudi dokončati, v tem mandatu. To nas obvezuje, da bomo morali biti izredno usklajeni, organizirani, da bi v te investicijske naložbe pritegnili čimveč zunanjih sovlagateljev, morda nekoliko več kot doslej, na osnovi realizacije sprejete politike o pospešenem razvoju manj razvitih občin in obmejnih območij v SR Sloveniji. Izdelati bo potrebno celovito analizo, ki bo pokazala, koliko je gospodarsko razvitejših industrijskih centrov v dosedanem obdobju dejansko prispevalo, sovlagalo v hitrejši razvoj na področju gospodarstva in družbenih dejavnosti v naši občini. Izvršni svet bo v bodoče intenzivno proučeval pogoje in možnosti novih investicijskih naložb v gospodarstvu kot osnove razvoja tudi drugih dejavnosti.

Pristopili bomo k izdelavi analize uresničevanja družbenega plana razvoja občine Šentjur 1976 — 1980, ugotovili morebitna odstopanja pri uresničevanju tega plana ter tudi v skladu s temi ugotovitvami pospešili tiste dejavnosti, ki so zaostajale v dosedanem uresničevanju družbenega plana, seveda sledi tudi družbeno planiranje za naslednje obdobje 1981 — 1985.

Ceprav je gospodarstvo še premalo razširjeno (potrebno bi

bilo še vsaj nekaj TOZD na novo razviti), bomo tudi v bodoče v celoti upoštevali sklepe občinske skupščine glede ohranitve čistega okolja in zraka. Pri investicijski politiki bomo izhajali iz dejstva, da se varstvo okoljavrednoti, kot kakovost odnosov med različnimi dejavniki v okolju vrednoti kot kakovost odnošbe kot celote do čiste narave. Nedvomno bo naša velika skrb ohraniti zdrave pogoje dela, omogočiti delovnim ljudem čimveč

ustreznih stanovanj, kvalitetnih vrednot kulture, rekreacije ipd.

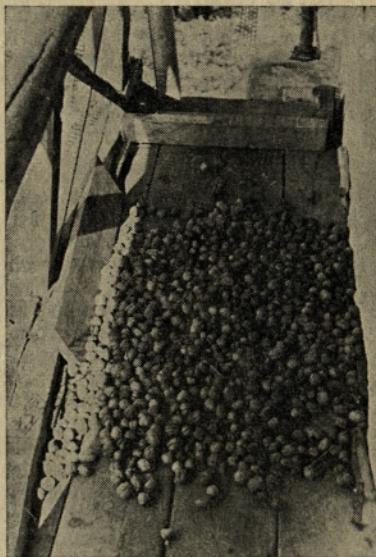
Za to pa bodo potrebni tudi hitrejši vsebinski procesi združevanja dela in sredstev. Mnogi samoupravni akti, sporazumi, ki urejajo medsebojne odnose med posameznimi organizacijami, ZD (proizvodnimi in trgovskimi) le s težavo dobivajo novo vsebino, mnogokrat je ugotoviti težnje zadržati ločenost namesto povezanost v ekonomsko in dohodkovno so odvisne in vzajemno povezane reprodukcijske celote.

Precejšnje težišče nadaljnega dela pri uveljavljanju združene ga dela in sredstev bo v doslednem in načrtnem razvijanju DEO na osnovi skupnih interesov in medsebojne odvisnosti pri ustvarjanju dohodka. Morebitna neodprtost posameznih TOZD po medsebojni oz. izmenjavi v smislu razvitih dohodkovnih odnosov bi vtegnili

Kmetijsko zemljiška politika, gospodarjenje z zemljišči, gozdo- vi, bo morala postajati racionalnejša v korist zaščite kvalitetnih obdelovalnih zemljišč. Nujno bo čimprej dokončati prostorski plan občine in s tem preprečiti spreminjanje kvalitetnih zemljišč v zazidalne površine (seveda tam, kjer je to možno).

Ponekod je grozdje dobro obrodilo.

Zaradi porabe bo letos le malo orehov

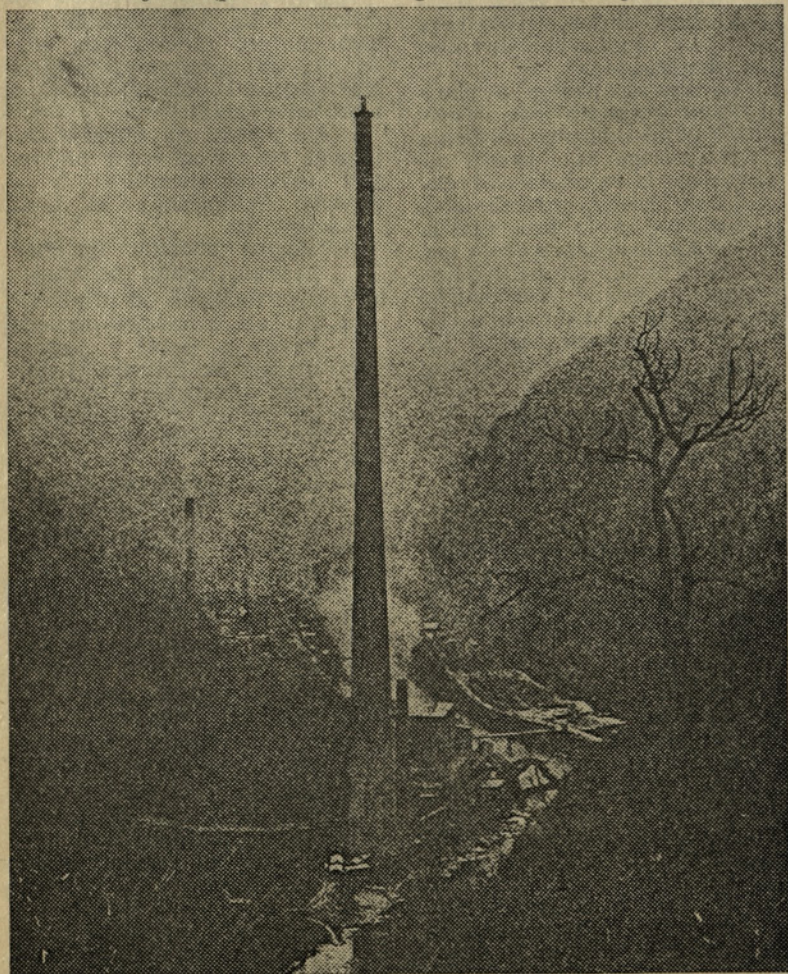
la vplivati tudi na »hitrejši« razvoj drugih dejavnosti, nenazadnje tudi na strukturo družbenih proizvodov, ustvarjenih v gospodarstvu. Razviti dohodkovni in DEO v lastni sredini se bodo tudi v bodoče močno odražali v prizadevanjih, da bi sistem skladnejšega regionalnega razvoja hitreje uveljavljali v praksi. Ti odnosi morajo temeljiti predvsem na interesih OZD iz manj razvitih in drugih območij in na njihovem samoupravnem povezovanju in združevanju dela in sredstev, na nalogah SIS, na ekonomski in poslovni politiki upravljalcev bank ter na ustvarjanju ugodnejših splošnih pogojev, ki jih bo potrebno zagotoviti v občini sami, še posebno tudi na področju razvoja malega gospodarstva, obrti — proizvodna, storitvena. Nekatere prioritete nadaljnega razvoja, ki so sprejete v okviru politike »zelenega plana« omogočajo, da tudi v bodoče kmetijstvo družbeno in zasebno pospešeno nadaljujeta proces specializacije, modernizacije, v večji meri kot doslej pa bo pritegniti tudi inovacije, znanstveno eksperimentiranje v korist posodabljanja kmetijske proizvodnje na Kozjanskem.

Razvoj urbanizma in urbanistične politike, kadrovske politike, politiko štipendiranja in zaposlovanja je nujno še tesneje povezovati s potrebami združenega dela, da bi z odpiranjem novih delovnih mest in zasedanjem le-teh kvalitetno izboljševali tudi izobrazbeno-kvalificacijsko strukturo zaposlenih.

Kot pomemben sklop vprašanj bo izvršni svet obravnaval s področja: stanovanjskega, vodnega, PTT, elektro, ŽTP ter cestno komunalnega gospodarstva. Nadalje s področja razvoja družbenih dejavnosti, vzgoje in izobraževanja, raziskovalne dejavnosti, kulture, telesne kulture, zdravstva, socialno varstvo, socialno skrbstvo, otroško varstvo, pokojninsko in invalidsko zavarovanje, varstvo borcev NOV in vojaških invalidov idr., predvsem z vidika usklajevanja, koordinacije programskih dejavnosti, investicijskih naložb ter vprašanj financiranja teh programov.

Krajevne skupnosti — kot temeljne celice našega družbeno-političnega in samoupravnega sistema.

Ceprav lahko ugotovimo, da so bile v dosedanem delovanju krajevnih skupnosti dosežene precejšnje kvalitetne vsebinske spremembe tako pri samoupravnem kot organizacijsko ekonomskem delovanju, bo na področju nadaljnega samoupravnega in družbenoekonomskega delovanja teh skupnosti tudi v prihodnje velik povdarek. Nove oblike samoupravne organiziranosti krajevnih skupnosti bo potrebno povezovati s samoupravno organiziranostjo v združenem delu. Programi KS bodo poleg verifikacije v KS morali vse bolj postajati tudi samoupravna odločitev v združenem delu kot fi-

Pri investicijskih naložbah mislimo na ohranitev čistega okolja in zraka

nancerji le-teh poleg za to namensko združenih sredstev občanov.

Proces družbenega planiranja v KS bo potrebno zastaviti tako da bo čimbolj usklajen s planiranjem v TOZD in SIS. Premostiti bo potrebno zlasti težave v odnosih, ki so nastajali pri planiranju v KS in SIS in to predvsem zaradi prevelikih potreb in interesov v KS ter včasih v nezadostnem upoštevanju teh interesov pri planiranju dejavnosti po SIS.

Kot izhodišče za zagotavljanje materialne osnove bo moralo temeljiti na neposredni povezanosti nastajanja vseh faz planov in programov KS s programi TOZD ter SIS. To je toliko pomembnejše v tistih primerih, ko bo govor o združevanju sredstev za realizacijo programov KS iz dohodka, ustvarjenega po naših delavcih, zaposlenih izven občine.

Da bi KS dejansko postale skupaj s TOZD, SIS, DPO oblika samoupravne družbene integracije in mesto samoupravnega odločanja, bodo prizadevanja izvršnega sveta v naslednjem:

a) nadaljevati še doslednejše oblike samoupravnega delovanja in razvoja delegatskih odnosov;

b) pospeševati proces prostorskega preoblikovanja KS v odprte življenjske skupnosti delovnih ljudi in občanov, ki bodo svoje interese usklajevali in dogovarjali v frontno organizirani socialistični zvezi. Delegatska skupščina v KS se bo morala uveljaviti in postati mesto, kjer bodo delovni ljudje in občani trajno dogovarjali skupna vprašanja, ki bodo dobila svojo verifikacijo na samoupravni ravni v TOZD, SIS ter občini kot celoti.

c) uveljaviti delo in samoupravno organiziranje svetov potrošnikov v KS ter aktivirati njihovo samoupravno povezovanje in sporazumevanje v organizacijah združenega dela (trgovskimi organizacijami) in vzpostaviti povezovanje z organi delavske kontrole, inšpekcijskimi službami in drugimi družbenimi dejavniki, pomembnimi za uresničevanje njihovega družbenoekonomskega položaja.

d) izboljšati načine in metode medsebojnega obveščanja.

e) o navedenih in drugih vprašanjih je pri izvršnem svetu uveljavljena oblika koordinacije za vsklajevanje pomembnejših nalog med KS kakor tudi v namene koordiniranega družbenega planiranja nadaljnjega razvoja KS v občini.

Vprašanje reorganizacije dela upravnih organov v skladu z zakonom o državnih in upravnih organih.

Organizacijska usmerjenost in opredeljenost posameznih državnih organov bo sprejeta v skladu s tem zakonom, posebej pa bomo posvečali vprašanjem samoupravnega delovanja, kvalitete dela in aktivni družbenopolitični vlogi dela državnih organov.

Težišča bodo v ustreznih samoupravnih odnosih celovitosti dela ob upoštevanju tudi širše politične angažiranosti delavcev v združenem delu.

Prizadevanja bodo tudi vsmeri razreševanja vprašanj razvo-

ja proizvodnih in drugih institucij v občini Šentjur pri Celju. Tu mislim na ustanovitev enote temeljnega sodišča Celje, zemljiškok njige in katastra in to predvsem zaradi tega, da bi te institucije čimbolj približali občanom, da bi v občini delovale za potrebe delovnih ljudi in občanov.

Se bolj želimo, da bi se razvijale strokovne službe kot so: SDK, Ljubljanska banka, zavarovalnica in druge, ki bodo prevzemale ustrezajoče naloge na tem področju, želimo pa, da bi se delovni ljudje in občani še

celoviteje seznanjali z vsebino in problematiko delovanja teh služb.

Navedena in še mnoga druga vprašanja, kot npr. zakonodajna politika razvoja samoupravnih družbenoekonomskih odnosov v združenem delu, preobrazba kmetijstva in kmetijske politike, celoviti razvoj področja malega gospodarstva in vračanja začasno zaposlenih delavcev na tujem v opravljanje del in nalog na območju občine bo izvršni svet kot organ skupščine občine izvajal skladno z dogovorjeno

politiko, sprejeto v okviru družbenopolitičnih organizacij, skupščine občine ter združenega dela. Želimo, da bi ob vseh navedenih in še drugih vprašanjih bila vedno prisotna ustvarjalnost najširših množic, še posebej odgovornih ljudi, nosilcev kreiranja in razvoja gospodarske politike in da bi sprejete odločitve izhajale kot rezultat samoupravne razprave, v kateri mora imeti prednost kvalitetna dokumentacija in začrtani politični cilji.

Ludvik Mastnak

Kaj naj bi vedel nabornik - obveznik

Odložitev služenja vojaškega roka

Služenje vojaškega roka se na prošnjo nabornika obveznika odloži:

— rednim učencem srednjih šol — do konca šolanja, vendar najdalj do konca koledarskega leta, v katerem dopolnijo starost 22 let;

— učencem, ki so končali srednjo pomorsko šolo — do konca plovne dobe na ladjah, vendar najdalj do konca koledarskega leta v katerem dopolnijo 23 let

— rednim študentom višjih in visokih šol, vstevši tudi šolanje na tretji stopnji (podiplomski študij) — do konca študija, vendar najdalj do konca novembra v koledarskem letu, v katerem dopolnijo 27 let; pogoj pa je, da med študijem ne spremenijo več kot enkrat višjo ali visoko šolo, in sicer najpozneje do konca drugega letnika na višji ali visoki šoli, na kateri so prvič postali študentje. Pod enakimi pogoji se odloži služenje vojaškega roka tudi študentom, ki se šolajo ob delu, opravljajo izpite in vpisujejo semestre v rokih, ki so po statutu višje ali visoke šole predpisani kot pogoj, pod katerim obdržijo redni študentje to lastnost;

— edinemu hranilcu družine — toliko časa, dokler je edini hranilec, vendar najdalj do konca novembra v koledarskem letu, v katerem dopolnijo 27 let;

— polovici oziroma večini nabornikov obveznikov, če je njihovo število liho, ki so člani istega gospodinjstva in odhaja eden ali več članov tega gospodinjstva k vojakom oziroma so že pri vojakih — za toliko časa, dokler ta član oziroma druga polovica članov gospodinjstva ne odsluži vojaškega roka ali ni iz drugih razlogov odpuščen iz JLA, vendar najdalj do konca novembra v koledarskem letu, v katerem dopolnijo starost 27 let;

— naborniku obvezniku, katerega družina bi zaradi smrti ali hude bolezni v družini ali zaradi elementarne nesreče z njegovim odhodom k voja-

kom prišla v težak položaj — za toliko časa, dokler trajajo omenjeni razlogi, vendar največ za eno leto;

— zaradi posebno opravičenih družinskih ali drugih razlogov, vendar največ za eno leto.

1. Za odložitev služenja vojaškega roka so potrebne:

a) vloga (podpisana, na voljo je tudi ustrezen obrazec), ki mora vsebovati predvsem: — osebne podatke prosilca (priimek in ime, rojstni podatki, točen naslov prebivališča);

b) priloge: — potrdilo šole, da je nabornik obveznik reden učenec oziroma redni ali izredni študent, če uveljavlja odložitev služenja vojaškega roka zaradi šolanja; — listine kot pod E. 1. b (str. 157), če uveljavlja odložitev služenja vojaškega roka kot edini hranilec družine;

— dokaz (potrdilo) o skupnem gospodinjstvu, če uveljavlja odložitev služenja vojaškega roka zaradi odhoda k vojakom več članov istega gospodinjstva ali pa so že pri vojakih, — dokazilo o smrti (izda matični urad) ali hudi bolezni v družini (zdravniško potrdilo) oziroma o utrpeli elementarni nesreči (izda davčna uprava ali drug občinski upravni organ), če uveljavlja odložitev služenja vojaškega roka zaradi navedenih razlogov.

2. Rok za izdajo odločbe je:

— 1 mesec od vložitve pravilno sestavljene vloge, če ni potreben ugotovitveni postopek,

— 2 meseca od vložitve pravilno sestavljene vloge, če je potreben ugotovitveni postopek.

3. Prošnjo za odložitev služenja vojaškega roka zaradi šolanja je treba vložiti takoj po vpisu v ustrezno šolo za naslednje šolsko leto, najpozneje pa do konca tekočega koledarskega leta.

sko obrambo najpozneje v 8 dneh od prejema poziva za odhod na služenje vojaškega roka.

Naborniki obvezniki, ki uporabljajo pravico do odložitve služenja vojaškega roka, morajo najpozneje v 8 dneh obvestiti upravni organ za ljudsko obrambo o nastali spremembi, zaradi katere izgubijo to pravico.

Prekinitev služenja vojaškega roka

Služenje vojaškega roka se vojaku na njegovo prošnjo lahko prekine v naslednjih primerih: — zaradi smrti v družini,

— zaradi hude bolezni v družini,

— zaradi elementarne nesreče, ki je zadela družino.

Vojaku se prekine služenje vojaškega roka iz navedenih razlogov največ za eno leto, vendar le, če bi njegova družina prišla v težak položaj, če bi on ostal pri vojakih.

1. Za prekinitev služenja vojaškega roka vložijo vojak pri svojem vojaškem starešini:

a) vlogo (podpisano), ki mora vsebovati: — osebne podatke (priimek in ime, rojstni podatki);

b) priloge (odvisno od primera): — izpisek iz matične knjige o smrti v njegovi družini ter mnenje pristojnega občinskega upravnega organa, da je prišla družina zaradi tega v težak položaj,

— dokazilo pristojnega zdravstvenega zavoda o hudi bolezni v njegovi družini,

— dokazilo pristojnega občinskega upravnega organa, da je prišla njegova družina v težak položaj zaradi elementarne nesreče.

2. Rok za rešitev vloge je:

— 1 mesec od vložitve pravilno sestavljene vloge, če ni potreben ugotovitveni postopek,

— 2 meseca od vložitve pravilno sestavljene vloge, če je potreben ugotovitveni postopek.

3. Če prosi za prekinitev služenja vojaškega roka vojakov družinski član, vojaku ni mogoče prekiniti vojaškega roka, če se s tem ne strinja vojak, na katerega se prošnja nanaša.

(nadaljevanje prihodnjič)

Vpoklic na služenje vojaškega roka

Na služenje vojaškega roka se naborniki obvezniki ki so bili na naboru spoznani kot sposobni ali omejeno sposobni za vojaško službo, vpokličejo praviloma v koledarskem letu, v katerem dopolnijo 19 let.

Obveznost nastopiti služenje vojaškega roka traja do konca koledarskega leta, v katerem nabornik obveznik dopolni 27 let.

Nabornik obveznik, ki zaradi prestajanja zaporne kazni ali zaradi izmikanja vojaški obveznosti ni bil vpoklican na služenje vojaškega roka do konca koledarskega leta, v katerem dopolnis tarost 27 let, mora nastopiti služenje vojaškega roka takoj po odsluženju zaporni kazni oziroma takoj, ko ugotovijo, da se je izmikal vojaški obveznosti, vendar najpozneje do konca koledarskega leta, v katerem dopolni 35 let.

Trajanje vojaškega roka

Vojaški rok v JLA traja praviloma 15 mesecev, razen v morarici, kjer traja 18 mesecev.

Vojaški rok pa traja 12 mesecev:

- za tiste, ki so končali višjo ali visoko šolo;
- za tiste, ki so na visoki šoli opravili vse izpite, predpisane za prva dva letnika, in vse izpite iz predmetov pouka za obrambo in zaščito po učnem načrtu navedenih šol;
- za tiste, ki so edini hranilci družine.

Za uveljavitev pravice do skrajšanja vojaškega roka zaradi šolske izobrazbe je treba pristojnemu upravnemu organu za ljudsko obrambo predložiti na vpogled ustrezno potrdilo oziroma diplomu višje ali visoke šole.

Edini hranilec družine

Za edinega hranilca družine se šteje nabornik obveznik oziroma vojak, če v njegovi družini, s katero je do vpoklica k vojakom živel v skupnem gospodinjstvu ali jo je preživljal, ni nobenega drugega pridobitno zmoežnega člana in če njen dohodek od kmetijstva (katastrski dohodek) ne presega zneska 1.100 din mesečno na družinskega člana, ali če kakšen drug dohodek ne presega zneska 600 din mesečno na družinskega člana.

Premoženjski pogoj je določen z odlokom zveznega izvršnega sveta in se lahko spremeni.

Za člane družine se štejejo zakonec, otroci, starši, posvojitelji, stari oče in stara mati, praded in prababica, bratje in sestre nabornika obveznika oziroma vojaka.

Med dohodke družine ne spadajo invalidnina, dodatek za tujo pomoč in postrežbo, ortopedski dodatek, prejemki iz naslova odlikovanja in partizanske spomenice 1941, otroški doda-

tek, štipendija za redno šolanje, nagrada učenca šole za kvalificirane delavce in socialna podpora.

Za pridobitno nezmožne se štejejo družinski člani nabornika obveznika oziroma vojaka, ki ob vložitvi prošnje in izdaji odločbe o prošnji za priznanje lastnosti edinega hranilca družine:

- še niso stari 18 let, pa tudi tisti, ki so že stari 18 let, če se redno šolajo, in sicer: do dopolnjenega 22 leta starosti, če se šolajo na gimnaziji ali strokovni šoli, ali do dopolnjenega 23. leta, če se šolajo na srednji pomorski šoli, in do dopolnjenega 27. leta, če se šolajo na višji ali visoki šoli;
- moški družinski člani, ki so stari nad 60 let, in ženski, ki so stari nad 55 let, pa tudi mlajši, če je vojaška zdravniška komisija spoznala, da so trajno ali več kot 2 leti pridobitno nezmožni;
- mati, ki ima enega ali več otrok mlajših od 7 let.

Določba prve alineje se ne nanaša na zakonca nabornika obveznika oziroma vojaka.

1. Za skrajšanje vojaškega roka so potrebne:

a) vloga (podpisana, na voljo je tudi ustrezen obrazec), ki mora vsebovati predvsem:

- osebne podatke o prisilcu in osebi, za katero se uveljavlja skrajšanje vojaškega roka (priimek in ime, rojstni podatki, točen naslov prebivališča, številko in kraj vojne pošte, če je oseba že na služenju vojaškega roka);

b) priloge:

- izpisek iz rojstne matične knjige (rojstni list) za vse družinske člane, s katerimi je nabornik obveznik živel v skupnem gospodinjstvu ob prejemu poziva za odhod na služenje vojaškega roka,
- potrdilo o skupnem gospodinjstvu, ki ga izda upravni organ za notranje zadeve ali pristojni krajevni urad,
- potrdilo o premoženjskem stanju, ki ga izda davčna uprava občine,
- potrdilo o višini osebnega dohodka ali pokojnine za zadnje 3 mesece pred vložitvijo prošnje za vse zaposlene oziroma upokojene družinske člane.

2. Rok za rešitev vloge je:

- 1 mesec od vložitve pravilno sestavljene vloge, če ni potreben ugotovitveni postopek,
- 2 meseca od vložitve pravilno sestavljene vloge, če je potreben ugotovitveni postopek.

3. Listine, ki se priložijo kot dokaz k prošnji za priznanje lastnosti edinega hranilca družine, morajo biti izdane po vročitvi poziva naborniku obvezniku za odhod na služenje vojaškega roka.

Prošnje je treba vložiti po prejemu poziva za odhod na služenje vojaškega roka. Prošnjo vložijo nabornik obveznik oziroma vojak, lahko pa jo v njegovem imenu vložijo tudi član njegove ožje družine.

OBVESTILO

Vse bralce obveščamo, da je v prvi in drugi številki bilo nekaj napak. Nastale so zaradi časovne stiske in se vam opravičujemo. Na drugi strani bi radi opozorili na to, da še vedno prihaja do zastoja pri razdeljevanju časopisa. Krajevna skupnost Šentjur-trg še ni poskrbela za to, da bi »UTRIP« dosegel sleherni družino, Kdor želi 1. in 2. številko, jo lahko dobi v domu DPO v Šentjurju. Prepričani smo, da se bodo odgovorni v krajevni skupnosti Šentjur le sporazumeli, kako bo »UTRIP« prišel v vaše roke. Zavedati bi se namreč morali, da je to edina obveza, ki so jo sprejeli s podpisom samoupravnega sporazuma.

Za uredništvo Drago Slakan

Zgodovina Šentjurja in okoliških krajev

Dragi bralci! V urdnistvu občinskega glasila smo se dogovorili, da v nekaj zaporednih številkah predstavimo občino Šentjur. Izhajali bomo iz njene bogate kulturne dediščine. Prepričani smo, da boste ta prispevek redno prebirali.

Območje zdajšnje občine Šentjur pri Celju (porečje Voglajne in del Sotelskega) je bilo naseljeno že v predzgodovinski dobi. Iz mlajše kamene dobe so našli predmete pri Žusmu in na Rifniku pri Šentjurju. O halštadski dobi pričajo na istem hribu odkriti ilirski grobovi, oltenski prav tam najdeni keltski novci.

Od rimskih predmetov z Rifnika slovi kipec Druza Germanica, ki ga je ohranil šentjurski rojak dr. Herbert Kartin. Za čas Rimljanov sta vodili po območju šentjurske občine dve cesti: ena mimo planinskega gradu, druga — po valovitem svetu mimo Primoža in Goričice — iz Panonije v Oglej. Po tej cesti sta potovala pozneje Ciril in Metod iz Blatograda v Rim k papežu na zagovor zaradi slovanškega bogoslužja.

Slovani so se naselili v Celjski kotlini in verjetno tudi na Rifniku, na Planini in ob panonski cesti okrog leta 587. Skupaj z Obri so od tod pregnali Langobarde proti Italiji. Kako se je razvijalo življenje Slovanov v novi domovini prvi dve stoletji, ne vemo. Pod frankovsko nad-

oblast in s tem pod vpliv krščanstva in v fevdalizem so prišli okrog leta 800. Vendar se novi družbeni red in krščanstvo nista utrdila čez noč.

V 9. stoletju je pripadal svet okrog Planine karantanskemu vojvodi Valjhanu. Planinski grad je nastal menda v začetku 10. stoletja kot utrdba proti madžarskim vpadom. Okolica Kozjega in Pilštanja je tedaj pripadala Svetopolku Seliškemu, nato pa sasvinjskemu krajiščniku (mejnemu grofu) Engelbertu Pilštanjskemu. Njegova hči Hema (r. v Pilštanju okrog leta 982) se je poročila z grofom Viljemom I. Seliško-Breškim, ki mu je cesar Konrad leta 1024 izročil kot krajiščniku svet ob Koprivnici, Hudinji in Voglajni. Ko so rudarji na Koroškem leta 1036 ubili Heminega sina Viljema II., ji je kot vdovi po Viljemu I. ostala posest od Savinjskih planin do Sotle ter od Pohonja do Save in čez. To posest je grofica Hema volila grofu Askvinu, koroškemu grofom Vovbrskim in gospodom Žovneškim. Zase je obdržala pas od Saleške doline do Sotle in čez Savo v dolino Minne. Te kraje je tri leta pred smrtjo volila s pristankom salzburskega nadškofa nunskega samostanu, ki ga je bila leta 1042 ustanovila v Krki na Koroškem. Po smrti jo je cerkev proglasila za blaženo. Njeno bivšo posest pa je leta 1072 salzbur-

Razvaline rifniškega gradu

ški nadškof Gebhard dal nekaj prej ustanovljeni krški škofiji.

V 11. in 12. stoletju so nastali okrog Sentjurja gradovi od koder so vladali podložnikom fevdni gospodje krških škofov: Prežin nad Kompolami, grad na Lipici pri Rozaliji (Anderburg), Rifnik, ki je bil že za grofice Heme upravno središče njenih obsežnih posestev med Bočem, Sotlo in Savo, šibeniški in ploštanski grad, grad na Ponikvi in Žusem. Niti eden od teh gradov se ni ohranil v srednjeveški obliki. Na davne dni spominjajo le razvaline planinskega, žusemskega in rifniškega gradu. Tudi Blagovna ni ohranjena v prvotni obliki.

Vazali so s pristankom škofa izročili posesti potomcem. Tako so gospodarili z Rifnika Rifniški gospodje (prvič omenjeni 1163), s Prežina Prežinski, sorodniki Rifniških, s Ploštanja Gros-

seki, s planinskega gradu po izumrtju Planinskih (1250) Ostrovrharjevi ali Svibenjski, z Žusma Žusemski, z Blagovne gospodje z Blagovne, s Ponikve razni. Otroci teh gospodov so si posest sicer delili, toda upravljali so jo skupno. V gospodarskih stiskah so iskali posojila pri Žovenskih gospodih, od 1346 Celjskih grofov. Svibenjski na Planini je zabredel v dolgove že leta 1339. Takrat je Frideriku I. Celjskemu zastavil del gradu, šest let kasneje pa je Celjan postal Gospodar vsega. Podobno so padli Frideriku I. v roke Rifnik, Prežin in Ploštanj (leta 1366). Žusemski gospod je postal vazal Celjskih okoli 1376.

Anderburg (grad na Lipici) so upravljali krški škofje neposredno. Blagovna (imenovana s slovenskim imenom) je postala anderburška pristava.

(se nadaljuje)

- Malo za šalo malo za res -

Življenje

Življenje je brzovlak, ki se ustavlja na napačnih postajah.

Živi in pusti druge, naj životarijo.

Najprej so vzklikali »Naj živi!«, potem pa »Ali še živi?«.

Ženska

Ženska je večna uganka, a moški posvetijo premalo časa njeni razrešitvi. V mladosti je bila animir — doma, zdaj pa je dajmimir — doma.

Vestnost

Bil je tako vesten, da je kradel samo med službenim časom.

Televizija

Odločno sem za barvno televizijo — rad bi videl, kako bodo nekateri zardevali na zaslonu.

Standard

Nekaterim tovarišem se je standard zvišal, medem ko se jim je zavednost ustrezno znižala.

Siromaštvo

Predlagam, da ustanovimo komisijo, ki bo raziskala vire neupravičenega siromaštva.

Samoupravljanje

Imamo samoupravne instrumente, a kaj, ko nanje igra vsak po svoje.

Previdnost

Pravijo, da je previdnost mati modrosti. Ker pa očeta ne omenjajo, domnevam, da je bila previdnost vsaj enkrat zelo neprevidna.

Politika

Za razliko od alpinistov si politiki večkrat zlomijo vrat pri sestopu z vrha, kot pa pri vzponu na vrh.

Politični vremenoslovci napovedujejo, kakšno je bilo vreme večraj.

Pilot

Že zato bi rad bil pilot, da bi lahko pljuval na svet.

Sreča v nesreči

Imam srečo v nesreči, je rekel kapitalist, ki je živel v socializmu.

Misel

Človek mora včasih misliti s tujo glavo, da bi ohranil svojo.

Kultura

Če že ne moremo odpraviti krize v kulturi, potem vsaj krizo kultivirajmo.

Kimavci

Lažje se da kimati s prazno kot s polno glavo.

UREDNIŠKI ODBOR

Francka VIDOVIČ — glavni in odgovorni urednik, Drago SLAKAN — tehnični urednik, Irena RAUTER in Mira PECAR — lektorja, Hinko PAP — član in Franc SKOBERNE — fotografije.

Glasilo »UTRIP« izdaja Občinska konferenca SZDL Sentjur v nakladi 4.000 izvodov. Tiska »Papirkonfeksija« Krško. Oproščen temeljnega davka od prometa proizvodov št. 475-15/9-1978. Fotografij in rokopisov ne vračamo.

Občinska liga v malem nogometu

Mineva že tretje leto, odkar se mladinski aktivni uspešno vključujejo v to obliko športnega udejstvovanja. Jesenski del lige, v katero je bilo vključenih trinajst ekip, je za nami. Ekipa so bile razdeljene v dve skupini. Prve tri uvrščene ekipe iz obeh skupin se bodo spomladi pomerile v A ligi za uvrstitev od prvega do šestega mesta, ostale ekipe pa bodo nastopale v tretji ligi.

Rezultati jesenskega dela

A skupina

1. Panterji	6	5	1	0	11	37 : 9	+ 28
2. Sentjur	6	4	0	2	8	33 : 14	+ 19
3. Grobelno B	6	3	1	2	7	23 : 22	+ 1
4. Hrušavec	6	3	0	3	6	20 : 13	+ 7
5. Magnum	6	2	0	4	3	11 : 15	- 4
6. Jakob	6	2	0	4	3	11 : 35	- 24
7. Dramlje B	6	1	0	5	1	11 : 38	- 27

B skupina

1. Grobelno A	5	4	0	1	8	32 : 8	+ 24
2. Vrbno	5	3	1	1	7	14 : 15	- 1
3. Dramlje A	5	2	2	1	6	17 : 14	+ 3
4. Loka I.	5	2	0	3	4	16 : 23	- 7
5. Slivnica	5	1	1	3	3	13 : 16	- 3
6. Loka II.	5	1	0	4	1	13 : 29	- 16

NAGRADNA KRIZANKA »ZNANI SENTJURČANI«

Za to številko smo se odločili, da objavimo križanko, ki nosi naslov »Znani Sentjurčani«. Vsi, ki imate voljo do reševanja in čas ter poznate našo občino in njene znamenite osebnosti, poskusite. Morda bo prav vam sreča naklonjena. Upoštevati bomo vse tiste pravilne rešitve, ki bodo prispele v uredništvo do 1. decembra 1978 (na naslov: Občinska konferenca SZDL Sentjur »za glasilo Utrip«).

Želimo vam veliko uspeha!

Uredništvo

NAGRAJENCI NAGRADNE KRIZANKE

Objavljamo nagrajence nagradne križanke, ki je bila objavljena v 2. številki glasila »Utrip«:

1. Darko Kampešek, Črnlolica
2. Petra Brezovšek, Sentjur
3. Dragica Kampešek, Črnlolica

Istočasno pa se opravičujemo za napako, ki je bila vezana na rok za oddajo križanke. Križanke smo sprejemali do 30. 10. 1978. Nagrade bodo poslane po pošti. Vsem nagrajencem čestitamo!

Uredništvo

Nagradna križanka

S.L.	POŽELE- NJE	BOREC- DUŠAN (RESEVNA)	SIBIRSKA REKA	BOREC ZA SEVERNO MEJO	SOGLA- ŠNIK	TUJ DVOGLA- ŠNIK	NARODNI HEROJ	
ŠKOF IN PEŠNIK								NAPAD
EYOPSKA MEJNA REKA					VASTA PLAINE- GODEN OD IPAVEV			
VZKLIK BLATŃANJA			LJUBJA- NGKA BAUKA			LAT. VEZNIK REP. ŠTAB		
	CERKNI STOLP	KOPIRNI PAPIR	TUTE Ž. INE ZRN					
NARODNI HEROJ								
VODOTIV- NADR			ENRKA SOGLA- ŠNIK			RADIJ		
			AMPER			ENR. PROPAG. PROGRAM		
HVALNI- CA				SAMOG- LANSNI- KA NAP. KRA LADLO			EKONOMS. KA ŠOLA	POH. OBRAN
MIKALIKO			ENOTA TAKOSTI EL- TOKA					
VAS PRI LJUBJANI			SADOBNIK IPAVEV					
SLOV. KARTOG- RAF							KISIK	